

Въ нашето общество и въ Ботйовото врѣме, нѣкогашнитѣ seigneur'ц, патриции и т. н. сж замѣнени съ други класи. Прѣмахване на феодалния режимъ не бѣше прѣмахване на класитѣ. Новото общество, което въ политическата наука носи специфично за неговото битие име буржуазно, замѣни старитѣ съ нови класи, „съ нови възможности за притѣснение, съ нови форми на борбата, отколкото нѣкогашнитѣ“.

Въ класово общество има класови борби.

Класовитѣ борби сж политически борби.

Чрѣзъ политическитѣ борби прѣминаватъ интереситѣ на класитѣ въ общественната арена и, несъмнѣно, тѣзи политически борби свършватъ или съ революция, или съ частични конфликти, докато назрѣятъ условията за една коренна революция съ всичкитѣ ѝ исторически послѣдици.

Ако въ врѣме, когато се събиратъ силитѣ на двѣтѣ враждебни класи, може да става дума за право и редъ, тѣй като върху почвата на съществуващото всѣка една иска да завладѣе повече благоприятни позиции за своята борба, въ процеса на борбата, въ момента на борбата, не може да става дума за никаква справедливостъ и за никакъвъ редъ. Революция ще каже ликвидация на старото съ всичкитѣ му основи, градежи и пристройки. Ботйовъ, който четеше и декламираше знаменитата оная глава изъ Новото Евангелие на робитѣ при съврѣмнената цивилизация, който бѣше прочелъ Бакунинския прѣводъ на Комунистическия Манифестъ¹⁾, въпрѣки рабската вѣра въ Прудона, въпрѣки метафизиката на тоя писателъ, за когото революцията не е въпросъ на историческата диалектика, на класовата борба, а въпросъ на правда (justice),²⁾ все пакъ

¹⁾ Първиятъ руски прѣводъ на Комунистическия Манифестъ, прѣведенъ отъ М. Бакунинъ, се яви прѣвъ 1860. година.

²⁾ Вж. P. J. Proudhon, De la justice dans la Révolution et dans l'Église. Nouveaux principes de Philosophie pratique. Paris 1858. t. II. стр. 243.